

هارولد کاپلان - هووارد لاچمن

# کمدی جهانی جیمز جویس

ترجمہ: امید قهرمان

انتشارات

محقق



Kaplan, Harold--Lichtman, Howard

کاپلان، هارولد - لایچمن، هوارد

کمدی جهانی جیمز جویس / اثر: هارولد کاپلان، هوارد لایچمن؛

ترجمه: امید قهرمان - مشهد - محقق، ۱۳۸۳

۱۱۱ ص.

ISBN 946-6600-23-9

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

The Universal Comedy of James Joyce

عنوان اصلی:

Joyce, James

۱. جویس، جیمز، ۱۸۸۲-۱۹۴۱ م.

Lichtman, Howard

- نقد و تفسیر. الف. لایچمن، هوارد، ۱۹۱۴- م.

ب. قهرمان، امید، مترجم، ج. عنوان.

۸۳۳/۹۱۲

PR

ک ن / ۸۹۳ ج

۱۳۸۳

۸۳-۲۲۴۷۰ م

کتابخانه ملی ایران

" The Magic – Lantern Business :  
James Joyce's Ecclesiastical Satire in *Dubliners* ".  
Howard Lachtman. From James Joyce Quarterly,  
No.2, Vol.7 , 1970.  
" Stoom : The Universal Comedy of James Joyce ".  
Harold Kaplan. From *The Passive Voice* :  
*An Approach to Modern Fiction*. Ohio U P, Athens, 1966.



## کمدی جهانی جیمز جویس

ترجمه : امید قهرمان

ناشر : انتشارات محقق

نقاشی روی جلد : پرتره جویس اثر ماگویر

نقاشی پشت جلد : مسیح زرد اثر پل گوگن

انتخاب نقاشی ها : امید قهرمان

طراحی جلد : حمید مقدم

چاپ اول : پاییز ۱۳۸۳ شمارگان : ۲۰۰۰ جلد

چاپ و صحافی : چاپخانه سمید حروفچینی : محقق

قیمت : ۹۰۰۰ ریال

حق چاپ مخصوص و محفوظ است

ای-ای-ان ۹۷۸۹۶۶۶۰۰۲۳۲

شابک ۹۶۶-۶۶۰۰-۲۳-۹

EAN 9789646600232

ISBN 964-6600-23-9

آدرس : مشهد - خیابان دانشگاه - خیابان اسرار - مقابل دانشگاه امام رضا (ع) - پلاک ۵۳

تلفن : ۸۴۳۰۶۸۱

## فهرست مطالب

|     |                                |
|-----|--------------------------------|
| ۷   | ..... مقدمه                    |
| ۱۰  | ..... فصل یکم:                 |
| ۱۰  | ..... معرکه چراغ جادو          |
| ۲۷  | ..... فصل دوم:                 |
| ۲۷  | ..... استوم : کمدی جهانی جویس  |
| ۲۷  | ..... ۱. کشیش از دین برگشته    |
| ۴۳  | ..... ۲. استوم و بلفن          |
| ۶۹  | ..... ۳. صداهای بی شمار حقیقت  |
| ۸۶  | ..... ۴. کمدی متافیزیکی        |
| ۱۰۳ | ..... گاه شمار زندگی جیمز جویس |
| ۱۰۹ | ..... اسامی                    |
| ۱۱۱ | ..... منابع                    |

## مقدمه

جیمز جویس نوآورترین نویسنده قرن بیستم و جهانی‌ترین نویسنده انگلیسی زبان است. او نیز مانند شکسپیر از آوازه‌ای جهانی برخوردار است با این تفاوت که برخلاف شکسپیر در حرفه، دیدگاه، و نوشته‌هایش بسیاری از مرزهای ملی را پشت سر گذارده است تا آنجا که در *بیداری فینیگان* سعی بر این دارد تا زبان و فرهنگ تمام ابناء بشر را گرد هم جمع کند. در طول سالهایی که جویس به نوشتن مشغول بود، دوبلین همواره قطب دیگر فعالیتهای هنری او بشمار می‌رفت، اما این دوبلین پیوسته از سوی جویس جهانی‌نگر و بی‌اعتماد به میهن پرستی و تعصب به چالش کشیده شده و مورد بازسازی قرار گرفت. ویژگی بعدی حرفه جویس شیوه‌ای است که هنر او را با بعضی از برجسته‌ترین جریان‌ات نواندیشانه تفکر غرب تلاقی می‌دهد چه در زمان حیاتش (مانند مدرنیسم، فمینیسم، روانکاوی، سوسیالیسم، صلح طلبی، سکولاریسم، و ضد استعمارگری) و چه بعد از آن (که مهمترینشان شامل ساختارگرایی، پسا ساختارگرایی، و پسا مدرنیسم می‌شود).

کتابها و مقالات بیشمار درباره جویس به چاپ رسیده است که هر یک هدفی متفاوت را دنبال می‌کند. برخی به تأویل موشکافانه متن، برخی به تفسیرهای کلی و قابل احتمال، و بعضی هم به اهمیت و نقش زندگی جویس

در آثار او می پردازند. آنچه اهمیت دارد این است که خواننده جویس نباید از این مقالات و تفاسیر انتظار ساده کردن جویس را داشته باشد، نباید راه تقویت درک نوشته های او را خواندن نقدهای دیگر نویسندگان و منتقدین بداند و نیز نباید به حقایق زندگی نامه ای و تاریخی بعنوان تنها کلید فهم آثار او بنگرد. بنظر یکی از منتقدان وی، "نوشته های جویس را باید به عنوان خلاقیت های کلامی مورد بررسی قرار داد که در اوج کمال و با موفقیت از استعداد بصیرت و لذت انسانی موجود در تار و پود فرهنگی و کلامی قرن بیستم (که تعبیرات خود از قرون گذشته را نیز شامل می شود) بهره برداری می کند." از این رو، می توان گفت که الگوها و ویژگیهای زبان جویس و نیز رشته هایی که این زبان را در دل تاریخ جهان می تند به یک اندازه مورد توجه محققین و منتقدین قرار گرفته اند. مقالات اکثر آنها نیز بر شرایط چشمگیر تاریخی که در آن نوشته های جویس چند لایه معنایی می یابند، روندی که طی آن نوشته های جویس از هستی برخوردار می شود، رنج و شغف ناشی از خواندن جویس و مقام و مرتبه جویس در جریانهای سیاسی و اندیشمندانه قرن تکیه می کنند.

آنچه نگارنده این سطور را به ترجمه این اثر، مجموعه ای از دو مقاله بلند و داشت نیازی بود که در زمینه بررسی و تفسیر نظریات و آثار این نویسنده بزرگ در جامعه ما احساس می شد. آشنایی خوانندگان آثار جویس در کشور ما به *دوبلینی ها* (ترجمه های محمد علی صفریان و پرویز داریوش)، چند مقاله انتقادی راجع به *دوبلینی ها* (ترجمه صالح حسینی)، *تصویر هنرمند در جوانی* (ترجمه های پرویز داریوش و منوچهر بدیعی)، و این اواخر هم فصلی از

اولیس با ترجمه منوچهر بدیعی محدود می شود. جمع انگشت شمار خوانندگان باذوق و علاقمند به ادبیات مدرن داستانی قرن بیستم، ترجیحاً ادبیات جویس، و بعضاً دانشجویان ادبیات انگلیسی به نوشته ها و مقالات مربوط به جویس دسترسی چندانی ندارند. از این رو علاقمندان جویس، همواره به آثار دشوار او همچون *اولیس* به چشم نماد هولناکی از دشواری ادبیات مدرن می نگرند. لذا این مجموعه سعی بر آن دارد تا علاوه بر کاستن فاصله بین خوانندگان علاقمند و جهان بینی این نویسنده بزرگ قرن، بر زبان و بینش طنزآلود و هجوآمیز او که کمتر توجه مخاطبین و منتقدان را به خود جلب نموده است، نظری همراه با تأمل بیندازد. امید است که این کتاب با ارائه گوشه ای از هنر والای جویس به شناسایی بهتر او به خوانندگان کمک کند تا این هنر را با ملغمه ای از نظریات، عقاید، کلمات، و رموز پیچیده و مبهم اشتباه نگیرند. در انتها، لازم می دانم از همفکری دوست و همکار عزیز آقای جواد نبی زاده مقدم که زحمت بازبینی نسخه نهایی متن را تقبل فرمودند سپاسگزاری نمایم.

امید قهرمان

زمستان ۱۳۸۲